

NCDD jaarverslag 2008

Managementsamenvatting

De NCDD heeft in 2008 beduidend meer 'gezicht' gekregen door het formaliseren van de Stichting Nationale Coalitie Digitale Duurzaamheid op 1 april 2008 en het aantreden van coördinator Inge Angevaere op 1 maart 2008. De coördinator heeft een deel van het jaar nodig gehad om zich in te werken, maar heeft zich daarnaast gewijd aan het uitbouwen van de website, het vormen van een community en diverse presentaties.

Helaas heeft de strategievorming vertraging opgelopen doordat de Nationale Verkenning Digitale Duurzaamheid niet goed van de grond kwam. KPMG, dat door de KB was aangetrokken om een Plan van Aanpak te schrijven, bleek niet voldoende grip te kunnen krijgen op het onderwerp digitale duurzaamheid en het complexe werkveld. De Verkenning zal, in een aangepaste vorm, in 2009 zijn beslag krijgen.

1. Strategie en beleid

1.1. De nationale verkenning digitale duurzaamheid

De Nationale Verkenning Digitale Duurzaamheid wordt onder auspiciën van het NCDD-bestuur uitgevoerd door de KB, die de middelen voor de verkenning rechtstreeks toegewezen heeft gekregen van het Ministerie van OCW. De KB had in overleg met het Algemeen Bestuur NCDD i.o. eind 2007 aan KPMG de opdracht verstrekt om een Plan van Aanpak te schrijven voor de Nationale Verkenning. KPMG werd hierin begeleid door een Stuurgroep bestaande uit deskundigen uit NCDD-kring. In het voorjaar van 2008 heeft KPMG met vrijwel alle leden van de NCDD en een aantal andere belanghebbenden interviews gehouden. Het eindrapport van KPMG verscheen in juli 2008. De Stuurgroep was niet tevreden over het proces en de uitkomsten van het KPMG-traject, zoals beschreven in de Stuurgroepnotitie van 3 september 2008.

Tijdens de vergadering van 26 september besloot het Algemeen Bestuur op voorspraak van de Stuurgroep het project in een andere vorm voort te zetten: een onderzoeksteam samengesteld uit medewerkers van NCDD-leden gaat een kwalitatieve analyse maken op basis van diepte-interviews. Op 3 december was het onderzoeksteam gevormd en op 11 december werd het Project Initiatie Document aan het Bestuur toegezonden. Omdat het Algemeen Bestuur geen op- of aanmerkingen had, zal het project in 2009 conform het PID worden uitgevoerd onder regie van de KB.

1.2. Internationale context

De NCDD werd in 2008 lid van de Alliance for Permanent Access (APA) en geassocieerd lid van Digital Preservation Europe (DPE).

De coördinator heeft in haar eerste jaar veel werk gemaakt van het leggen van internationale contacten. Ze bezocht de Significant Properties Conferentie in Londen in april, de LIFE2 conferentie in juni in Londen, de LIBER-conferentie in juli in Istanbul, de iPRES conferentie in september in Londen en de conferentie van de Alliance for Permanent Access in november in Boedapest. Verslagen van deze conferenties werden gepubliceerd op de NCDD weblog.

2. Bewustwording en kennisoverdracht

Er zijn in 2008 een aantal activiteiten opgestart om kennisuitwisseling te bevorderen, maar het is de coördinator (nog) niet gelukt om een structureel kader voor kennisuitwisseling en/of samenwerking tot stand te brengen. Enerzijds had dit te maken met de inwerktijd die de coördinator nodig had, anderzijds bleek het niet gemakkelijk om de juiste onderwerpen te vinden voor bijeenkomsten én mensen die in staat c.q. bereid waren de bijeenkomsten inhoudelijk invulling te geven. Ook een enquête via de discussielijst in mei leverde te weinig duidelijke wensen op. De gerapporteerde vraag naar kennis was te gevarieerd om er een goed aanbod

tegenover te kunnen plaatsen. Daar komt bij dat alle medewerkers die betrokken zijn bij digitale duurzaamheid druk bezette professionals zijn, voor wie het delen van kennis buiten de eigen organisatie (vaak noodgedwongen) geen hoge prioriteit krijgt.

2.1. Organiseren van een 'community'

De coördinator heeft een begin gemaakt met het organiseren van een community waarbinnen kennis en ervaringen kunnen worden uitgewisseld. Eind 2008 staat een raamwerk overeind, maar wordt er naar de mening van de coördinator nog (te) weinig gebruik van gemaakt. Het is voor veel belanghebbenden nog geen vanzelfsprekendheid om de NCDD te betrekken bij c.q. te informeren over projecten of activiteiten. Zo'n automatisme is ook niet in korte tijd te bewerkstelligen: de NCDD zal door haar activiteiten over een langere periode gezag en steun moeten verwerven.

2.1.1. *Discussielijst*

Per ultimo 2008 bestaat er een vanuit het NCDD-kantoor gemodereerde discussielijst waarop 130 Nederlandse professionals op het gebied van digitale duurzaamheid zich geabonneerd hebben. De lijst wordt voornamelijk gebruikt om nieuws van de NCDD en haar partners te verspreiden.

2.1.2. *Kennissessies*

In april heeft de coördinator via de discussielijst een enquête uitgezet om de behoefte aan kennissessies te organiseren. Helaas kwam hier te weinig uit om concrete activiteiten te kunnen entameren.

2.1.3. *Werkgroepen*

In 2008 zijn nog geen werkgroepen geformeerd.

2.1.4. *Uitwisselen van informatie over lopende, voorgenomen en/of afgesloten projecten*

Waar mogelijk wordt informatie op de website verzameld, maar de aanvoer van informatie is nog niet structureel of regelmatig.

2.1.5. *Handboek digitale duurzaamheid*

Het idee van een Nederlandstalig handboek digitale duurzaamheid is voorlopig aangehouden, zoals was afgesproken.

2.2. PR en communicatie

De coördinator heeft de website en de discussielijst ingericht om informatie te verspreiden. In 2008 ging het hierbij vooral om algemene informatie over digitale duurzaamheid, de NCDD en projecten van NCDD-deelnemers.

- 2.2.1. De NCDD website. De website van de NCDD (<http://www.ncdd.nl>) is in 2008 flink gegroeid, van een vrijwel leeg raamwerk naar een behoorlijk overzicht van wat er speelt ten aanzien van digitale duurzaamheid in Nederland en (beperkt) daarbuiten. Op de website groeit ook een mini-kenniscentrum: alle belangrijke rapporten over het werkveld van de NCDD worden er verzameld en waar mogelijk van een korte toelichting voorzien. Van websites wordt bijgehouden hoe courant ze zijn.

De nieuwsrubriek (met RSS feed) bevat voornamelijk officiële berichten van NCDD-partners.

De coördinator heeft naast de website een blog gestart, <http://digitaalduurzaam.blogspot.com/>, waarin op informele wijze rapporten, congressen en bijeenkomsten worden geanalyseerd. De blog trekt maandelijks zo'n 300 unieke bezoekers en is in het netwerk goed ingeburgerd geraakt.

- 2.2.2. Publicaties en presentaties. Algemene artikelen over de NCDD en haar coördinator verschenen in *InformatieProfessional*, *InfoManagement Nieuwsbrief*, *@data&research*, *What's New in Digital Preservation*.

In juni verzorgde de coördinator een presentatie voor docenten aan de Hogeschool van Amsterdam. De NCDD verzorgde een goedbezochte workshop digitale duurzaamheid tijdens de DEN-conferentie

op 10 december 2008 (zie <http://digitaalduurzaam.blogspot.com/2008/12/duurzaamheid-ook-een-kwestie-van.html>).

- 2.2.3. Folders en hand-outs. In 2008 zijn ad hoc enkele hand-outs gemaakt. Een full-colour algemene NCDD folder stond gepland voor na de Verkenning en is daarom nog niet gemaakt. De behoefte aan zo'n folder is wel duidelijk, maar het is even de vraag welk moment het beste benut kan worden voor een samenvatting van de activiteiten van de NCDD.
- 2.2.4. Een elektronische nieuwsbrief. Zoals afgesproken is het idee van een (elektronische) nieuwsbrief even aangehouden, omdat zo'n nieuwsbrief ook verwachtingen wekt waaraan voldaan moet worden en er nog niet voldoende kopij-flow is. In de tussentijd gebruikt de coördinator de discussielijst om eens per maand onder het motto '[NCDD] nieuws in het kort' relevant nieuws bekend te maken, voornamelijk door het linken naar oorspronkelijke bronnen.

2.3. Netwerkfunctie

In de loop van het jaar groeide de netwerkfunctie van de NCDD – organisaties die 'iets' met digitale duurzaamheid willen, weten de weg naar de NCDD steeds vaker te vinden. De coördinator legt lijntjes, brengt mensen met elkaar in contact, en legt verbanden.

De coördinator bezoekt daarnaast zo mogelijk alle bijeenkomsten rond het onderwerp digitale duurzaamheid in Nederland (en Vlaanderen). Via de weblog wordt verslag gedaan van deze bijeenkomsten.

3. Bestuur en organisatie

- 3.1. De Stichting NCDD is op 1 april opgericht en ingeschreven in de Kamer van Koophandel. Enkele onjuistheden in de verleden akte maakte het noodzakelijk om op 9 september een herziene akte te verlijden. De vigerende akte staat op de website NCDD.
- 3.2. Het Algemeen Bestuur bestond in 2008 uit: René Smit (voorzitter), Martin Berendse (Nationaal Archief), Ron Dekker (NWO, vice-voorzitter), Peter Doorn (DANS, penningmeester), Wim van Drimmelen (KB, secretaris, tot 17 november), Maria Heijne (3TU.Datacentrum), Edwin van Huis (Beeld & Geluid), René Jongerius (KNAW), Wim Liebrand (SURF), Don Weijers (CBS). Kato Vierbergen-Schuit vertegenwoordigde het Ministerie van Binnenlandse Zaken in de NCDD. BZK heeft geen bestuurszetel.
Digitaal Erfgoed Nederland is geassocieerd lid en wordt vertegenwoordigd door Marco de Niet.
Op 17 november 2008 werd Wim van Drimmelen als lid van het Algemeen Bestuur en secretaris opgevolgd door Hans Jansen van de KB. Bij gebrek aan een huishoudelijk reglement dat de benoeming van een DB-lid regelt, werden de leden per e-mail geraadpleegd over de kandidatuur van Jansen. Er werd geen enkel bezwaar ingediend.
Op 31 december 2008 nam Edwin van Huis afscheid van NIBG en het Algemeen Bestuur. NIBG heeft nog geen opvolger aangewezen.
- 3.3. Vergaderingen. De statutair verplichte jaarlijkse vergadering van het Algemeen Bestuur vond plaats op 26 september 2008.
- 3.4. Het bureau van de NCDD is ondergebracht bij de Koninklijke Bibliotheek. De coördinator is formeel in dienst bij de KB. De kosten inclusief overhead worden jaarlijks in rekening gebracht aan de Stichting NCDD.

4. Financiën

De inkomsten van de NCDD uit contributies bedroegen € 153.000. In 2008 zijn de aanloopkosten uit 2007 verrekend, waarna het jaar 2008 is afgesloten met een batig saldo van ca. €40.000. Dit batig saldo is hoger dan verwacht omdat de coördinator slechts 10 maanden op de begroting drukte en geplande PR-activiteiten in het kader van de Verkenning werden uitgesteld tot 2009. Bovendien hoefde de reserve voor onvoorzien niet aangesproken te worden.

De Verkenning wordt gefinancierd uit een apart projectbudget.

4.1. Balans per 31 december 2008 (na resultaatbestemming)

<u>31-12-2008</u>	
€	
Activa	
Vorderingen	
Nog te ontvangen rente	63
	63
Liquide middelen	
ING-Bank	103.843
ING MKB extra	50.000
	153.843
Totaal Activa	153.907
Passiva	
Eigen vermogen	
Algemene reserve	41.978
	41.978
Kort vreemdvermogen	
Nog te betalen Koninklijke Bibliotheek	111.929
	111.929
Totaal Passiva	153.907

4.2. Verlies- en winstrekening over 2008

<u>2008</u>	
€	
Opbrengsten	
Bijdrage leden	153.000
	153.000
Kosten	
Salariskosten	66.509
Kantoorbenodigdheden	2.658
Reiskosten binnenland	1.898
Reiskosten buitenland	3.461
Oprichtingskosten	13.906
Overige algemene kosten	70
Financiële Administratie	1.735
Internet & Internettoepassing	21.687
	111.924
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	41.076
Financiële baten & lasten	
Rente opbrengsten	918
Bankkosten	16
Financiële baten & lasten	902
Resultaat na financiële baten en lasten	41.978

4.3. Toelichting op de balans per 31 december 2008

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Per 31 december 2008 zijn de activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Activa

De activa van NCDD bestaan bijna geheel uit liquide middelen; deze zijn direct opeisbaar. De vordering op de balans heeft betrekking op een te ontvangen creditrente in 2009.

Passiva

Eigen Vermogen

Het positieve resultaat van 2008 ad € 41.978 is volledig opgenomen in het eigen vermogen om eventuele tegenvallers in de toekomst op te kunnen vangen.

Kort vreemd vermogen

Het kort vreemd vermogen bestaat uit de verzamelfactuur van de Koninklijke bibliotheek die in 2008 de kosten van de NCDD betaald heeft. Deze factuur werd in 2009 betaald.

4.4. Toelichting op de verlies- en winstrekening over 2008

Resultaat 2008

Het resultaat over 2008 bedraagt een positief saldo van € 41.978. Dit resultaat komt tot stand doordat het salaris van de coördinator slechts 10 maanden op de begroting drukte en enkele geplande PR-activiteiten in het kader van de Nationale Verkenning werden uitgesteld tot 2009.

Opbrengsten

De totale opbrengst bestaat uit de contributie van tien leden die jaarlijks €15.000 bijdragen aan de stichting en een aangeslotene die jaarlijks een bijdrage van €3.000 doet.

Kosten

In 2008 zijn alle aanloopkosten zoals die in 2007 zijn voorgeschoten door de Koninklijke Bibliotheek, geboekt. Het betreft hier met name de notariskosten voor de oprichting van de stichting en ontwerp/realisatie van huisstijl, briefpapier en website.

7. Goedkeuring

Bovenstaande jaarrekening is door het Algemeen Bestuur goedgekeurd tijdens de vergadering van 12 juni 2009.

*Inge Angevaere, coördinator
12 februari 2009/12 juni 2009*